

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii Dei

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio III. Quædam difficultas?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

bant. Facilius responderi potest ex Durando & Scoto, eam conseruari absque meritis, quia est consummata visio beata: quemadmodum gratia Beatorum ita conseruatur absque meritis. Quo differt visio à fide: hæc enim non reddit hominem impeccabilem: ob quod vt gratia conseruetur, opus est vt præuideatur carentia peccati; visio autem reddit hominem impeccabilem: ob quod semper videtur carentia peccati composita cum visione, idque necessario. Si verò vnio relinqueretur absque visione, conseruaretur dependenter posituè, aut negatiuè à bono opere. qui est sensus nostræ quæstionis, vtrum vnio ex natura sua in humanitate non vidente Deum possit per peccatum amitti.

§. 11. Ratio à priori huius sententiæ sumitur ex dictis disp. 26. sect. 4. actiones esse suppositorum, ita vt suppositum sit prius natura, quam qualibet operatio. Quod principium latè probauit maximè auctoritate Ioannis Theologi, qui in Concilio Florent. posuit principium illud: quod Græci non sunt ausi negare, quia illud videntur omni Theologo commune. Quo probatum est Spiritum sanctum procedere à Patre Filioque. Vnde argumentor: Omnis operatio humanitatis vnitæ est posterior natura, quam vnio: ergo omnis operatio humanitatis vnitæ est simul tempore cum vnione. Probo consequentiam, quia quæ sunt priora & posteriora natura, sunt simul tempore: vt ex S. Basilio ostendi disp. 8. Physic. à §. 12. item 137.

§. 12. Confirmatur, illa prioritas est inter causam & effectum: sed effectus est simul tempore cum causa: ergo omnis operatio humanitatis est simul tempore cum vnione: sed cum vnione non potest simul tempore esse peccatum vllum, vt ostendi tota disp. 59. ergo. Tandem causa eo instanti, quo operatur, non destruitur operatione ipsa; sed est simul tempore cum illa. Quo differt vnio à gratia habituali: hæc enim non est principium omnium operationum humanitatis; secus hypostasis, sine qua antecedente non potest humanitas operari. at principium antecedens operationem non potest eadem operatione destrui eodem instanti, in quo illud supponit: ergo vnio non potest destrui vlla humanitatis actione. Ob quod humanitas est absolute impeccabilis non solum visione beata, sed etiam ex nudo vnionis conceptu.

S E C T I O III.

Quaedam difficultas.

§. 13. **H**inc difficultas emergit: si humanitas simul terminaretur proprio supposito & diuino, posset operari, & vnionem hypostaticam amittere: ergo vnio hypostatica non reddit humanitatem impeccabilem ex natura sua. Probo antecedens: quia tunc vnio hypostatica non esset conditio ad agendum: quia non esset conditio ad existentiam humanitatis, quia humanitas terminata proprio supposito, non indiget vnione ad alienum vt existat: quia non pendet à posteriori à duobus suppositis, sed ab vno tantum: suppositum autem diuinum tunc esset per accidens ad existentiam humanitatis, nec in ratione suppositi esset speciale principium operationum humanitatis. Respondeo negatiuè consequentiã: quia vnio hypostatica non potest componi ex natura rei in humanitate cum

supposito creato. cum ergo ex natura rei vnio ad *s. Thom.* Verbum petat esse sola, & sit conditio ex natura *q. 15. a. 8.* sua vt existat humanitas, sitque natura prior omni operatione; apertè concluditur humanitatem reddi vnione hypostatica impeccabilem ex natura rei. casus autem ille est de potentia absoluta, de qua nondum est actum.

§. 14. Quia verò existimo causam illum esse possibilem, Dico Primùm in sententia adscribente supposito specialem influxum in operationes humanitatis, afferendum tunc vnionem hypostaticam amissum iri peccato: quia specialis influxus oriretur ex natura rei ab humanitate, vt terminata sola hypostasi creata: quia præsentè causã adæquatã connaturali, non potest ex natura rei concurrere alia causã non connaturalis. Imò esset tunc causã adæquata peccati distincta ab vnione hypostatica: in quod peccatum vnio minùs potest influere, quam calor in frigus: quia influxus vnionis in peccatum est impossibilis etiam diuinitus: igitur vnio hypostatica in eo euentu esset per accidens peccato, quod oriri posset à causã sua adæquata. Recognoſce quæ dixi disp. 59. §. 50.

§. 15. Secundò cenſeo, eo in euentu vnionem hypostaticam esse per se conditionem vt existat humanitas, & esse principium operationum humanarum non aliter ac nunc est: ac propterea humanitatem esse tunc impeccabilem de potentia communi. Aduerte, aliud esse aliquid principium esse necessarium ad effectum; aliud autem, esse principium talis effectus. Principium necessarium est id, à quo est effectus, & sine quo esse non potest: principium autem est id, à quo est effectus, licet sine illo possit esse. In eo casu suppositum diuinum esset principium operationum humanitatis; item suppositum humanum esset eadem ratione principium: vtrumque item determinatè; neutrum autem determinatè esset principium necessarium. non esset principium necessarium, per accidens quidem, non per se: per se enim vtrumque est principium necessarium: vtrumque enim exigit carentiam alterius; per accidens autem componitur vtrumque.

§. 16. Probo igitur, vtrumque tunc fore principium: quia suppositum non habet immediatum influxum in operationes humanas, sed tantum remotum; in humanitatem autem non habet verum influxum; sed tantum habet cum illa immediatam vnionem, qua completur in genere substantiæ; quod complementum exigitur ex natura sua ab humanitate, vt existat. Itaque tota causalitas suppositi in humanitatem & operationes est immediata vnio cum illa: præter quam vnionem non est alia causalitas suppositi; sed illa vnio retineretur tunc ab vtroque supposito non aliter, ac si alterum esset solum: ergo retineretur vtriusque causalitas: quæ nihil est præter illam vnionem. Si causalitas esset modus distinctus ab hypostasi & vnione hypostatica, posset impediri ab altero: quia esset possibilis vnus modus dependens à supposito creato dumtaxat; alius verò à solo increato; alius autem ab vtroque: præsentè autem vtroque supposito posset Deus præstare vnum è tribus illis modis: cum autem modus, quo suppositum influat in naturam, & eius operationes, non distinguatur ab vnione, & hæc retineatur in vtroque: ergo retineretur influxus vtriusque.

*s. Thom.
2. 2. q. 1.*

§. 17. Confirmatur. vtraque vnio est prior natura, quam operationes: quia est humanitatis substantiale complementum, & prater hanc vnionem nullus est alius influxus suppositi in operationes: ergo vnio cum sua causalitate est prior natura. Vtrumque autem non esse necessarium, constat: quia si tantum existat alterum, altero non existente, natura existeret & operaretur tam bene, quam cum duobus: ergo non est vtrumque necessarium. Ratio autem dubitationis proposita §. 13. potest ex dictis facile dilui: quia effectus non oritur à duabus causis, quando influunt per causalitatem distinctam ab vnione; quando autem causalitas est vnio, non potest vtrumque non influere, quando vtrumque retinet vnionem.

SECTIO IV.

Vtrum de potentia absoluta?

§. 18. **G**rauis est hæc difficultas, in qua parum sudauerunt antiqui. Est igitur hæc quaestio, vtrum vnio hypostatica talis sit natura, vt eo instanti reali, in quo est, non relinquat humanitatem indifferentem non solum ad componendum peccatum cum vnione, neque vt ex natura rei possit amitti, verum neque de potentia absoluta. Non disputo de vnione ratione visionis Dei, sed de ipsa vnione secundum se, & de eius effectu formali; ita vt hæc causalis propositio non possit esse vera, *Ideo vnio amittitur, quia humanitas peccat.* sicut ex natura rei est vera in gratia habituali. Nunc vnio in quocumque instanti reali est prior natura omni operatione: in casu autem quaestionis vnio non esset natura prior bono opere, sed posterior: conseruaretur enim, quia bene operaretur humanitas: sicut nunc conseruatur gratia, quia non peccamus grauius. Si verò humanitas peccaret, non haberet eodem instanti reali vnionem; cuius dissolutio esset effectus peccati: sicut corruptio gratiae est effectus peccati mortalis. Hæc quaestio disputari potest à triplici capite. Primum, à conceptu suppositi vt sic, vtrum necessariò sit prius omni operatione. Secundò, à repugnantia vnionis non solum cum peccato, sed etiam cum potentia peccati. Terriò, ex natura alicuius decreti Dei cū peccato pugnantis: quod decretum vendicetur ab vnione hypostatica.

SVBSECTIO I.

Prima conclusio.

§. 19. **D**ico Primò: De potentia absoluta non repugnat vnionem per peccatum amitti; quod attinet ad suppositi prioritatem. Hæc conclusio liquidò constat ex disp. 27. vbi probaui potuisse diuinitus humanitatem Christi mereri de congruo vnionem hypostaticam; vel saltem potuisse bona opera præcedere vt conditionem moralem. Probaui enim, suppositum non esse principium immediatum operationum humanitatis; neque esse principium à quo humanitas pendeat à priori, sed tantum esse conditionem substantialem, sine qua humanitas non potest existere ex natura rei. Ob quod prius ratione, quam Deus parat concursum ad operationes accidentarias, intelligitur

dedisse suppositum. Nunc autem dico, potuisse Deum parare concursum ad operationes prius ratione quam ad hoc suppositum, vel ad illud: visâ autem operatione bonâ potuit Deus præbere vnionem hypostaticam; visâ autem operatione malâ, moueretur ad suppositum creatum.

§. 20. **O**bjicies: Humanitas nec diuinitas potest existere absque supposito creato, aut increato: ergo non potest in aliquo priori concipi sine aliquo supposito. Probo consequentiam: quia non potest concipi absque eo, sine quo esse non potest. Respondeo Primum, antecedens esse falsum: sapius enim ostendi, naturam creatam posse diuinitus esse absque vilo supposito. Quo fundamento euerso, ruit tota sententia. Deinde humanitas potest diuinitus existere cum duobus suppositis: cum naturali autem potest concipi in illo priori, præcisa à supposito supernaturali; visâ autem operatione malâ, negat vnionem hypostaticam, humanitas manente cum solo supposito creato. Et quamuis vnio hypostatica esset concipienda prius, quam operatio, si sola esset in humanitate sine supposito creato; at iam præexistente humanitate cum proprio supposito non est opus illam concipere pro illo priori cum alieno: quia hæc repugnantia fingitur ex parte ipsius naturæ non potentis concipi cum existentia nisi in se, vel in alio: at in nostro casu iam concipitur existens in se.

§. 21. **S**ecundò respondeo, prætermisso antecedenti, consequentiam esse malam: quia humanitas potest concipi præcisiuè pro aliquo primo signo rationis absque multis rebus, sine quibus esse non potest. Etenim esse non potest sine aliqua vbiacatione, sine dissimilitudine cum Deo, sine prædestinatione aut eius carentia, alijque sexcentis; & tamen potest præcisiuè concipi absque illis. Item potuit Deus moueri meritis Christi ad illi conferendam vbiacationem Romæ. Itaque malum est argumentum à negatione existentiae ad præcisionem negandam. Ad probationem consequentiae, respondeo humanitatē non posse concipi absque illis rebus, à quibus pender à priori; potest tamen absque his, à quibus non pender à priori, sed à posteriori. Recognosce disp. 13. à §. 13. & disp. 26. à §. 18. & totam disputat. 27.

SVBSECTIO II.

Secunda conclusio.

§. 22. **D**ico Secundò: Humanitas Christi potest diuinitus amittere vnionem, quod attinet ad potentiam peccandi. Iam dixi §. 18. posse considerari repugnantiam, vt humanitas amittat vnionem: quia licet vnio non componeretur cum peccato, componeretur tamen cum potentia peccandi. Probat, quia humanitas in toto illo instanti reali habet potentiam peccandi, & non peccandi. Pone, humanitatem pro illo priori signo rationis esse indifferentem ad actum bonum, & malum: quod quidem ponitur in hac controversia, quia vnio est conseruanda dependenter à carentia peccati: si autem peccet humanitas, non habebit vnionem. Hic enim casus de potentia absoluta est qualis quotidie contingit homini iusto, quando iustitiam amittit. Si verò non peccet humanitas, retinet in eodem instanti vnionem: quæ retentio est